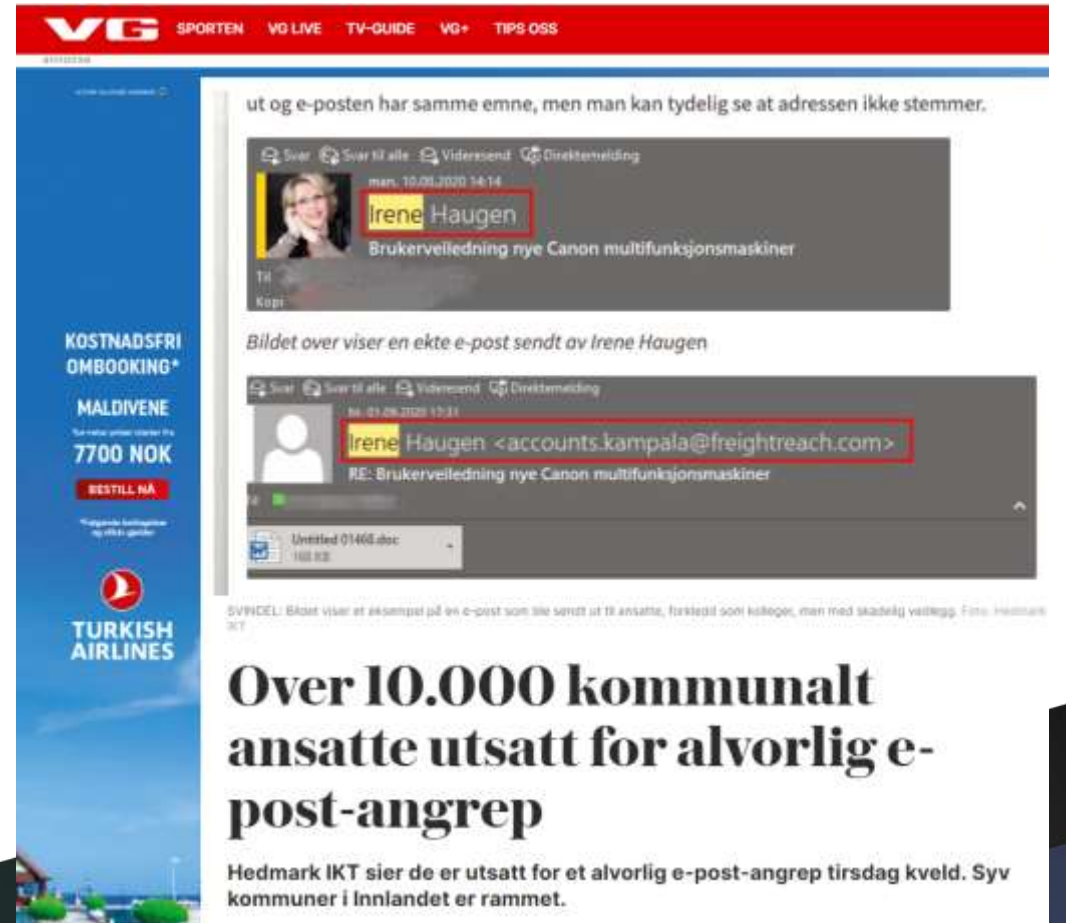

Hei! VI ER PÅ VG?!

Fra epoststorm til mediestorm

En oversikt og analyse av hendelsen
01.09.2020

The screenshot shows the VG website interface. At the top, there is a red navigation bar with the VG logo and links for SPORLEN, VG LIVE, TV-GUIDE, VG+, and TIPS OSS. Below this, a blue sidebar contains promotional text for 'KOSTNADSFRI OMBOOKING* MALDIVENE' and 'TURKISH AIRLINES'. The main content area displays an email spoofing incident. The text reads: 'ut og e-posten har samme emne, men man kan tydelig se at adressen ikke stemmer.' Below this, two email snippets are shown. The first snippet shows a sender named 'Irene Haugen' with a profile picture, and the subject line 'Brukerveiledning nye Canon multifunksjonsmaskiner'. The second snippet shows a sender named 'Irene Haugen <accounts.kampala@freightreach.com>' with the same subject line. A red box highlights the email address in the second snippet. Below the email snippets, there is a small text block: 'SVNDEL: Bilde viser et eksempel på en e-post som ble sendt ut til ansatte, forkeipet som kolleger, men med skadelig vedlegg. Foto: Hedmark IKT'. The main headline reads: 'Over 10.000 kommunalt ansatte utsatt for alvorlig e-post-angrep'. Below the headline, a sub-headline states: 'Hedmark IKT sier de er utsatt for et alvorlig e-post-angrep tirsdag kveld. Syv kommuner i Innlandet er rammet.'

Hva var det som traff oss? Den perfekte storm?

Var Norge under angrep – først Korona, Stortinget – så oss?

Mer om oss på

<https://www.hedmark-ikt.no/>

31. AUGUST 2020

HVORDAN SER VERDEN UT, OG
HVORDAN ER VÆRMELDINGEN

- HelseCert med advarsel om virusangrep
- Den største virusfaren var korona
- ..vanlig dag på jobben..

1. SEPTEMBER 2020

HVORDAN SER VERDEN UT, OG
HVORDAN ER VÆRMELDINGEN

- Vi legger ut informasjon på egen nettside om at epostvirus er på vei.
- Vi har en virushendelse som vi håndterer som vanlig
- Så:
- Stortinget rammet av dataangrep

Stortinget utsatt for et omfattende IT-angrep

STORTINGET (NRK): Stortinget har blitt utsatt for et omfattende IT-angrep. Det er registrert innbrudd på e-post-kontoene hos et mindre antall stortingsrepresentanter og ansatte. Saken er anmeldt til PST.

SE VIDEO: Pressemøtet på Stortinget om IT-angrepet.

Pedja Kalajdzic

Journalist

Hallvard Norum

Journalist

Bjørnar Hjellen

Journalist

Julia Kirsebom Thommessen

Journalist

Line Tomter

Journalist

Helge Carlsen

Journalist

Tore Tollersrud

Journalist

Olav Døvik

Journalist

Knut Røsrud

Journalist

Espen Alnes

Journalist

Publisert 1. sep. kl. 15:00

Oppdatert 1. sep. kl. 21:25

Dette er alvorlig!

Utenlandske aktører... !

Kanskje med fremmede land som en del av en cyberkrig..?

Angrep på demokratiet...?

..

Er det krig..?

Og så smalt det hos
OSS..

Fra vår interne kundeportal

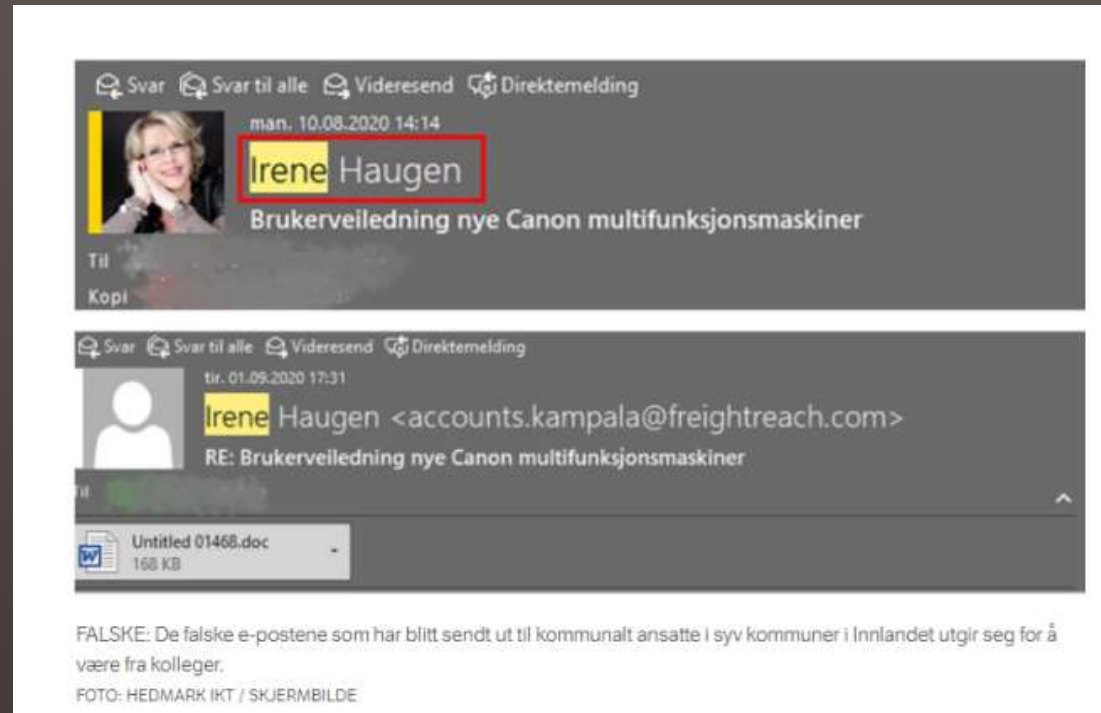
Den første var den originale, sendt ut
dagen før.

Den andre er den forfalskede

.. Se på vedlegget – der er viruset.

Media fikk bruke dette bildet

..Canon satte krisestab ...

KL 23:55
SENDTE VI UT
DENNE
PRESSE-
MELDINGEN
TIL
LOKALAVISER
OG NRK

Pressemelding fra Hedmark IKT vedrørende data-angrep.

Kvelden 1. september fanget vi opp et angrep rettet mot våre e-postservere, som potensielt kan være skadelig for våre datasystemer.

Angrepet går ut på at svindlere prøver å få tilgang til våre brukeres e-postkontoer, for deretter å sende ut skadelige vedlegg til andre ansattes e-postkontoer. E-postene som da sendes har emner og avsender som framstår som riktige, slik at det er vanskelig for andre brukere å fange opp at e-posten de mottar er falsk.

Da angrepet ble oppdaget, stengte vi for alle innkommende e-poster for alle våre brukere. Det jobbes videre med å kartlegge omfanget og metoder, slik at vi kan stoppe videre angrep og avgrense omfanget av angrepet.

Kommunalt ansatte tilknyttet Hedmark IKT har blitt varslet om angrepet via SMS, med en klar oppfordring til å ikke åpne noen vedlegg de har mottatt på sin e-post knyttet til arbeid. Vi kommer til å fortsette arbeidet utover natten. For ytterligere informasjon, ta kontakt med Daglig leder Edvard Lysne på telefon: 90 02 87 42 eller Informasjonsrådgiver Petter Berg på telefon: 90 17 01 78.

SECU

Aktualności

Hakerzy: Atak hakerów na norweskie serwery. Ofiarami Storting i konta 10 000 pracowników gmin

Monika Pianowska
02 września 2020 11:01

Udostępnij na Facebooku

Hakerzy obrali sobie za cel konta mailowe zarówno posłów, jak i pracowników parlamentu. adobe stock/ fot. Dmitry Naumov/ licencja standardowa

W ubiegłym tygodniu norweski parlament padł ofiarą rozbudowanego

Moja Norwegia poleca of incre

grevital[®]

INDIBA natural

nowoczesna platforma: attack th

Billingsstad (kol

+47 474 623 10

You will Dark W

kup tutaj rekl

Hed

Z

We acce
n
18
des a He
i6
of incre
18
attack th
06
tery Day
52
You will
Dark W
24
veen Nv
/ change
ape
12

I tillegg var daglig leder i alle kanaler

- NRK – innlandet
- NRK – nyhetsmorgen
- Intervju med VG og Dagbladet, Aftenposten
- NRK TV, TV2, og mange andre

- ..og vi fikk mange hyggelige og medfølende meldinger fra leverandører og kontakter.

Vi er blitt en referanse for dataangrep

En analyse fra britiske Royal United Services Institute peker på flere utfordringer ved strategien både EU og Norge har valgt.

- ▶ Et minimumskrav er at man har klart å identifisere nøyaktig hvilke datamaskiner og nettverk som sto bak angrepet.
- ▶ I tillegg må operasjonen kunne knyttes til konkrete personer.

«Ofte mangler grunnleggende bevis. Enten fordi myndighetene ikke har tilgang til ugjendrivelige bevis, eller fordi de ikke ønsker å legge det frem», skriver forsker Sasha Erskine i RUSI.

Hun peker på at det er gode grunner til å holde bevis tilbake. Åpenhet kan føre til at et land avslører sitt forsvar.

På den andre siden er det også lett å skjule bevis eller endre IP-adresser.

En russisk hacker forsøkte for eksempel i 2018 å gi Nord-Korea skylden for å hacke vinter-OL i Sør-Korea.

- Vi ser at det er flere lignende hendelser. Men vi klarer ikke koble dette til det som skjedde ved Stortinget.

Det gjelder blant annet omfattende angrep, som ble oppdaget samme dag som innbruddet på Stortinget ble politianmeldt. Denne gang var målet kommunene Løten, Nord-Odal, Sør-Odal, Grue, Kongsvinger, Stange og Hamar.

Spionprogrammer

Flere tusen ansatte fikk tilsendt en e-post med et vedlegg. E-posten ble oppdaget på 270 datamaskiner. Ansatte som trykket på lenken, fikk installert spionprogrammer.

- Skaden skjedde ikke før man klikket på vedlegget. Vi greide å oppdage det raskt, stoppe spredningen og sperre e-postene, sier daglig leder i Hedmark IKT Edvard Lysne.

- Om lag 20 maskiner var ble infisert, men vi klarte å stoppe det før det spredte seg. Skadepotensialet var betydelig.

Hva skjedde egentlig

- Noen helseforetak og leverandører til disse, hadde blitt infisert av viruset «emotet» noen dager tidligere.
- Eposter fra disse ble brukt til å sende virus.
- En tilfeldig kommuneansatt med ansvar for kommunikasjon med andre helsevirksomheter var tidlig på jobb og forsøkte å åpne en slik.
- I løpet av dagen fikk mange flere den samme type stjålne epost fra mange ulike avsendere.
- Pc tok kontakt med C2 server kl 17 og sendte over også hans eposter
- Disse ble så sendt fra utenlandske avsendere tilbake til våre kommuner med virus.
- Kommunene reagerte og tok kontakt med oss, og vi så at vi måtte få kontroll
-

Hva gjorde Hedmark IKT

- Vi satte krisestab kl 19.30, fordelte oppgaver og ba samtidig om hjelp fra vår sikkerhetsleverandør BDO
- Vi stoppet all epostlevering inn, varslet NSM
- Vi søkte gjennom epostlogger for å finne kildene
- Vi sjekket antivirusprogram for meldinger
- Vi sjekket brannmurlogg for trafikk mot kjente c2 servere
- Vi isolerte rammede pcer og stengte brukerkonto
- Vi logget alt vi gjorde og fulgte mal fra NSM
- Kl 02:15 hadde vi kontroll og åpnet for epost uten vedlegg

Hva var vi redd for?

- Brukernavn og passord på avveie
- At brukere åpnet tilsendte virusvedlegg
- Aktiv skadevare i våre system
- At vi var under et målrettet angrep
- At filer og system kunne krypteres
- At det foregikk en annet angrep under dekke av denne hendelsen
- At vi ble brukt i et videre angrep

BDO har analyserte skadevaren fra e-poster og vedlegg mottatt fra HIKT.

Første del av analyse bestod av indikatorsøk i HIKT sine interne systemer, og i åpne kilder. Dette for å gi en overordnet oversikt over situasjonen. Alle funn viste seg å kunne knyttes til den store Emotet-kampanje som har truffet flere virksomheter over hele verden.

Flere åpne kilder listet også en rekke andre indikatorer, som ikke ble funnet igjen i BDO sin analyse. Dette gjelder i hovedsak domener benyttet til nedlasting og kommando- og kontrollinfrastruktur.

Funnene var i hovedsak filhasher, domener brukt til nedlasting, og kommando- og kontrollinfrastruktur. Nedenfor listes alle indikatorer observert i BDO sin analyse av skadevaren:

Nedlastings domener	C2 adresser
seattlebugsafari[.]com	62.210.90.75
sindicatodeseguridad[.]com	54.37.42.48
spanferkelgrill-verleih[.]com	51.75.33.122
snoeker[.]com	50.121.220.50
standontheedge[.]com	91.121.54.71
sedalaser[.]com	83.169.21.32
tjdengler[.]info	68.69.155.181
tinerservis[.]com	67.247.242.247
teleconx[.]com	213.197.182.158
thecomedycrowd[.]com	45.173.88.33
toby-warren[.]com	191.99.160.58
tierrasinsolitas[.]com	217.13.106.14
	111.67.12.221

Sjekk gjerne: <https://attack.mitre.org/>

ATT&CK Matrix for Enterprise

[layouts ▾](#)
[show sub-techniques](#)
[hide sub-techniques](#)

Reconnaissance	Resource Development	Initial Access	Execution	Persistence	Privilege Escalation	Defense Evasion	Credential Access	Discovery	Lateral Movement	Collection	Command and Control	Exfiltration	Impact
10 techniques	8 techniques	5 techniques	10 techniques	18 techniques	12 techniques	37 techniques	14 techniques	23 techniques	9 techniques	17 techniques	18 techniques	9 techniques	13 techniques
Active Scanning (1)	Acquire Infrastructure (1)	Drive-by Compromise	Command and Scripting Interpreter (1)	Account Manipulation (1)	Abuse Elevation Control Mechanism (1)	Abuse Elevation Control Mechanism (1)	Brute Force (1)	Account Discovery (1)	Exploitation of Remote Services	Archive Collected Data (1)	Application Layer Protocol (1)	Automated Exfiltration (1)	Account Access Removal
Search Victim Host Information (1)	Compromise Accounts (1)	Exploit Public-Facing Application	Exploitation for Client Execution	BITS Jobs	Access Token Manipulation (1)	Access Token Manipulation (1)	Credentials from Password Storage (1)	Application Window Discovery	Internal Spearfishing	Audio Capture	Communication Through Removable Media	Data Transfer Size Limits	Data Destruction
Search Victim Identity Information (1)	Compromise Infrastructure (1)	External Remote Services	Inter-Process Communication (1)	Boot or Logon Automation Execution (1)	Boot or Logon Subsystem Execution (1)	BITS Jobs	Exploitation for Credential Access	Browser Bookmark Discovery	Latent (1)	Automated Collection	Data Encoding (1)	Exfiltration Over Alternative Protocol (1)	Data Cryptopt for Ingest
Search Victim Network Information (1)	Develop Capabilities (1)	Hardware Additions	Native API	Boot or Logon Initialization Scripts (1)	Boot or Logon Subsystem Execution (1)	Boot or Logon Subsystem Execution (1)	Forceful Authentication	Cloud Infrastructure Discovery	Legacy (1)	Clipboard Data	Data from Cloud Storage Object	Exfiltration Over CS Channel	Data Manipulation (1)
Search Victim Org Information (1)	Establish Accounts (1)	Phishing (1)	Scheduled Task/Job (1)	Browser Extensions	Boot or Logon Initialization Scripts (1)	Direct Volume Access	Input Capture (1)	Cloud Service Dashboard	Remote Services (1)	Data from Configuration Repository (1)	Dynamic Resolution (1)	Exfiltration Over OS Channel	Data Defacement (1)
Phishing for Information (1)	Obtain Capabilities (1)	Registration Through Removable Media	Shared Module	Compromise Client Software Binary	Browser Extensions	Execution Queueable (1)	Man-in-the-Middle (1)	Cloud Service Discovery	Replication Through Removable Media	Data from Information Repository (1)	Encrypted Channel (1)	Exfiltration Over Other Network Medium (1)	Endpoint Denial of Service (1)
Search Closed Sources (1)		Supply Chain Compromise (1)	Software Deployment Tools	Create Account (1)	Event Triggered Execution (1)	Exploitation for Defense Evasion	Modify Authentication Process (1)	File and Directory Discovery	Software Deployment Tools	Data from Local System	Fallback Channels	Exfiltration Over Physical Medium (1)	Firmware Corruption
Search Open Technical Databases (1)		Trusted Relationship	System Services (1)	Create or Modify System Process (1)	Event Triggered Execution (1)	Exploitation for Privilege Escalation	Network Sniffing	Network Service Scanning	Taint Shared Content	Ingress Tool Transfer	Multi-Stage Channels	Exfiltration Over Physical Medium (1)	Inhibit System Recovery
Search Open Websites/Domains (1)		Valid Accounts (1)	User Execution (1)	Create or Modify System Process (1)	Event Triggered Execution (1)	Group Policy Modification	OS Credential Dumping (1)	Network Share Discovery	Use Alternate Authentication Material (1)	Data from Network Shared Drive	Non-Application Layer Protocol	Exfiltration Over Web Service (1)	Network Denial of Service (1)
Search Victim Owned Websites			Windows Management Instrumentation	Event Triggered Execution (1)	Group Policy Modification	Hide Artifacts (1)	OS Credential Dumping (1)	Network Sniffing		Data from Removable Media	Non-Standard Port	Scheduled Transfer	Resource Hijacking
				External Remote Services	Hijack Execution Flow (1)	Hijack Execution Flow (1)	Steal Application Access Token	Password Policy Discovery			Process Tunneling	Transfer Data to Cloud Account	Service Stop
				Hijack Execution Flow (1)	Process Injection (1)	Process Injection (1)	Steal or Forge Kerberos Ticket (1)	Peripheral Device Discovery					System Shutdown/Reboot
				Scheduled Task/Job (1)	Process Injection (1)	Indicator Removal on Host (1)	Steal Web Session Cookie	Permission Groups Discovery (1)					
				Implant Container Stage	Scheduled Task/Job (1)	Indirect Command Execution	Two-Factor Authentication Interception	Process Discovery					
				Office Application Startup (1)	Valid Accounts (1)	Manipulating (1)	Unauthorized Credentials (1)	Query Registry					
				Pre-OS Boot (1)	Office Application Startup (1)	Modify Authentication Process (1)	Unusual Credentials (1)	Remote System Discovery					
				Scheduled Task/Job (1)	Pre-OS Boot (1)	Modify Cloud Compute Infrastructure (1)		Software Discovery (1)					
				Server Software Component (1)	Scheduled Task/Job (1)	Modify Registry		System Information Discovery					
				Traffic Signaling (1)	Valid Accounts (1)	Modify System Image (1)		System Network Configuration Discovery					
						Network Boundary Bridging (1)		System Network Connectors Discovery					
						Obscured File or Information (1)		System Owner/User Discovery					
						Pre-OS Boot (1)		System Service Discovery					
						Process Injection (1)		System Time Discovery					
						Reggie Domain Controller		Virtualization/Sandbox Evasion (1)					

Flaks og dyktighet..

- Vi stoppet epost inn raskt
- Vi fikk varslet brukerne med SMS
- Vi rullet ut ny Pc-policy i løpet av natta som gjorde det umulig å åpne vedlegg
- Vi fant den mest rammede PC og isolert øvrige rammede
- Vi hadde kompetente personer tilgjengelig
- Vi fikk hjelp fra sikkerhetsleverandør BDO
- Vi hadde patchet PC og servere til siste versjoner
- Vi fikk beskjed fra NSM om at det ikke var sammenheng mellom vår hendelse og Stortingets hendelse – Vi var et «tilfeldig» offer

Og nei, disse sikkerhetsmekanismene hadde ikke stoppet hendelsen

- MFA (to-faktor-pålogging) – fordi angriper aldri logget på en konto
- DMARC, Dkim, etc, fordi avsenderadressene var reelle
- Firewall – fordi de aktuelle C2 servere var helt nye
- Antivirus – fordi det var en ny versjon av emotet
- AntiSpam – selve eposten var helt reell
- Men det finnes andre sikkerhetsmekanismer som ville stoppet angrepet. De fleste får konsekvenser for brukerne.

Og nå, da?

- Vi har fått en påminnelse om alvorlighetsgraden i trusselbildet
- Vi har anmeldt saken til politiet
- Vi har gjennomført flere sårbarhetsreduserende tiltak, og planlegger flere
- Våre eiere og kunder har fått en forståelse av viktigheten av IKT-sikkerhet
- Vi må planlegge for å være robuste og tåle nye angrep
- Vi har vært på riksdekkende media en gang. Det holder.

Takk for meg!

Håvard Helland

Sikkerhetsansvarlig Hedmark IKT

Havard.helland@hedmark-ikt.no

